

PER E-MAIL
Koninklijke NBA
T.a.v. consultaties@nba.nl
Postbus 242
2130 AE HOOFDDORP

Rotterdam, 2 september 2026

Kenmerk coNBAeva1144/NVE/RC

Reactie op consultatie NBA-handreiking 1144 'Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditfunctie en de externe accountant bij pensioenfondsen'

Geachte heer/mevrouw,

EY Accountants B.V. (hierna: EY) heeft kennis genomen van het consultatiedocument 'Handreiking 1144 *Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditfunctie en de externe accountant bij pensioenfondsen*' d.d. 23 juli 2026. Graag maken wij gebruik van de gelegenheid hierop schriftelijk te reageren.

In de bijlage treft u onze detailopmerkingen per paragraaf van de concept Handreiking 1144 aan.

Met vriendelijke groet,
EY Accountants B.V.

drs. N. van Es RA RE

Bijlagen: Opmerkingen bij de 'Handreiking 1144 *Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditfunctie en de externe accountant bij pensioenfondsen*'

Bijlage

Opmerkingen bij de 'Handreiking 1144 *Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditfunctie en de externe accountant bij pensioenfondsen*'

Paragraaf	Huidige tekst	Voorstel aanpassing/vraag
4.1.1.2	Omdat de verantwoordelijkheden tot het doen van meldingen voortvloeit uit wettelijk voorschriften, handelt de externe accountant niet in strijd met de geheimhoudingsbepalingen van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) (art. 26), het Besluit toezicht accountantsorganisaties (Bta) (art. 38a) en de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) (zie par. 2.6).	Typo: Omdat de verantwoordelijkheden tot het doen van meldingen voortvloeit uit wettelijk <u>e</u> voorschriften, handelt de externe accountant niet in strijd met de geheimhoudingsbepalingen van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) (art. 26), het Besluit toezicht accountantsorganisaties (Bta) (art. 38a) en de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA) (zie par. 2.6).
4.1.1.4	Meldplichten Pw/Wvb	Wij stellen voor om – analoog aan HR1138, pagina 9, sub C – een soortgelijke tekst voor meldplichten uit hoofde van Pw/Wvb op te nemen: <i>'[...] Nee, de accountant hoeft een observatie van een toezichthouder niet terug te melden aan de desbetreffende toezichthouder of aan andere toezichthouders [...].'</i>
4.1.3.6	Aan het tripartiet overleg nemen deel: ■ een vertegenwoordiging van het pensioenfonds. Het is wenselijk dat één of meer leden van het bestuur aan het tripartiet overleg deelnemen; ■ de externe accountant en eventueel één of meer leden van het controleteam; ■ DNB, vertegenwoordigd door de voor het pensioenfonds verantwoordelijke toezichthouders.	Wij stellen voor om de tweede bullet te wijzigen en daar “de externe accountant en eventueel één of meer <u>andere</u> leden van het controleteam;” van te maken. De externe accountant is immers ook onderdeel van het controleteam.
4.6.1	Paragraaf <i>Assurance-rapport bij de opgave van de basisgegevens voor de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen van een pensioenfonds (onder FTK).</i>	Hier staat impliciet dat deze paragraaf enkel van toepassing is op pensioenfondsen onder het Ftk. Wij missen in deze paragraaf de expliciete vermelding dat het assurance-rapport bij de opgave van de basisgegevens voor de berekening van de voorziening voor

Paragraaf	Huidige tekst	Voorstel aanpassing/vraag
		pensioenverplichtingen van een pensioenfonds niet van toepassing is (geworden) voor pensioenfondsen die reeds zijn ingevaren (lees: onder de Wtp). Daarnaast wordt momenteel in Handreiking 1120 geen onderscheid gemaakt naar Ftk of Wtp. Wij vragen ons af of Handreiking 1120 aangepast gaat worden rekening houdend met de publicatie 'Aandachtspunten en overwegingen bij jaarrekeningcontrole van pensioenfondsen na invaren Wtp' d.d. 24 juni 2026? De handreiking 1120 gaat immers in op alleen de Ftk situatie en het invaren zelf, maar gaat niet in op de situatie onder de Wtp.
4.6.2	Assurance-rapport bij de opgave normportefeuille van een bedrijfstakpensioenfonds	Wij stellen vast dat de in deze paragraaf genoemde referenties alleen van toepassing zijn voor ingevaren fondsen. Wij missen, ter volledigheid, de "oude" referenties inclusief guidance en stellen voor om deze toe te voegen aan de handreiking 1144.
4.6.3	Assurance-rapport bij de opgave z-score en performancetoets van een bedrijfstakpensioenfonds	Wij stellen vast dat de in deze paragraaf genoemde referenties alleen van toepassing zijn voor ingevaren fondsen. Wij missen, ter volledigheid, de "oude" referenties inclusief guidance en stellen voor om deze toe te voegen aan de handreiking 1144.
Bijlage 1 Themalijs pensioenfonds	Doel: Deze themalijs is een hulpmiddel bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening of de staten van een pensioenfonds¹¹. Deze themalijs bevat voor pensioenfondsen de relevante wet- en regelgeving waarmee de externe accountant bij de controle van de jaarrekening of de controle van de staten voor DNB rekening houdt voor eventuele meldingen aan toezichthouders. De externe accountant heeft, in lijn met Standaard 250, een signalerende rol indien de externe accountant bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening of de staten afwijkingen van regelgeving	De term 'vrijgestelde verzekeraar' komt ons, ook gezien hetgeen beschreven in de bijlage, minder passend over. Wij adviseren deze tekst te wijzigen.

Paragraaf	Huidige tekst	Voorstel aanpassing/vraag
	constateert. Deze lijst is 'thematisch' opgezet en gaat niet in op uitzonderingen. <u>De externe accountant zal deze lijst waar nodig aanpassen aan de specifieke omstandigheden bijvoorbeeld voor een vrijgestelde verzekeraar.</u>	
Bijlage 1 Themalijs pensioenfonds	Tabel aandachtspunten: Toevoegen van het aandachtspunt basisgegevens	Mede naar aanleiding van het mogelijk komen te vervallen van het assurance-rapport bij de opgave van de basisgegevens voor de berekening van de voorziening voor pensioenverplichtingen van een pensioenfonds (zie ook ons voorstel aanpassing/vraag bij paragraaf 4.6.1 in deze tabel) missen wij als aandachtspunt de basisgegevens. Immers, ondanks het mogelijk komen te vervallen van het assurance-rapport, zal de accountant alsnog de basisgegevens moeten blijven controleren en moeten afstemmen met de certificerend actuaire, waarbij voor de pensioenfondsen die zijn ingevaren de basisgegevens zijn uitgebreid/gewijzigd en de wijzigingen gevolgen hebben voor de samenwerking tussen de controlerend accountant en de certificerend actuaire.
Bijlage 1 Themalijs pensioenfonds	Tabel Pensioenovereenkomst: Karakterisering Het pensioenfonds classificeert zijn regelingen (uitkerings-, of premieovereenkomst)	De term 'premie-uitkeringsovereenkomst' komt ons, ook gezien hetgeen beschreven in de bijlage, minder passend over. Wij stellen voor in plaats daarvan 'premie- of uitkeringsovereenkomst' onder het Ftk, solidaire of flexibele premieovereenkomst onder de Wtp' te hanteren.
Bijlage 1 Themalijs pensioenfonds	Doorgestreepte regels in de tabel (pagina 27)	Wij vragen ons af of het niet te prematuur is om de doorgestreepte teksten te verwijderen. Mede ingegeven dat het wetsartikel enkel is vervallen voor die pensioenfondsen die zijn ingevaren. Volgens de overgangsartikelen uit de Pensioenwet (en de Wet verplichte

Paragraaf	Huidige tekst	Voorstel aanpassing/vraag
		beroepspensioenregeling) zijn deze artikelen voor pensioenfondsen die niet zijn ingevaren nog van toepassing.
Bijlage 1 Themalijst pensioenfondsen	Tabel Implementatie Wet toekomst pensioenen (specifieke voorschriften tijdens de transitieperiode artikelen 150b-150r): Transitieplan	In de kolom werkzaamheden is op genomen dat 'De accountant stelt bij Toetsmoment 2 vast of het transitieplan is nageleefd.' Dit lijkt ons een erg expliciet statement waar niet (volledig) aan getoetst wordt/kan worden. Wij stellen voor om de tekst aan te passen.